

Samfundsansvar og Rapportering i Danmark

Effekten af 2. år med rapporteringskrav i årsregnskabsloven

Ministerens forord

Regeringen lægger afgørende vægt på, at dansk erhvervsliv udviser samfundsansvar – når det gælder sociale forhold, menneske- og arbejdstagerrettigheder, miljø og klima. Det er nødvendigt for at skabe et bedre Danmark, og for at Danmark kan bidrage til en globalisering med et menneskeligt ansigt og en bæredygtig forvaltning af vores fælles klode.

Samfundsansvar er også gavnligt for virksomhedernes bundlinje. En ny undersøgelse fra Harvard Business School viser, at rapportering om samfundsansvar styrker investorenes tillid til virksomheden. Ansvarlighed er blevet et markedsvilkår, og her er der store muligheder for vores virksomheder, som netop har stor erfaring i at efterleve standarder på fx medarbejder- og miljøområdet, der er høje i international sammenligning. Det kan vi, og det skal vi bruge offensivt.

Derfor glæder det mig, at 87 pct. af store danske virksomheder lever positivt op til lovkravet fra 2009 om åbenhed om samfundsansvar, og at kvaliteten af oplysningerne er bedre end sidste år. Der er stadig rum for forbedringer, og der vil desværre nok altid være enkelte brodne kar. Derfor er jeg også glad for, at finanslovsaftalen for 2012 giver mig mulighed for at oprette et mæglings- og klageorgan for ansvarlig virksomhedsadfærd.

Jeg er dog overbevist om, at øget åbenhed er den bedste vej for både samfund og virksomheder. 87 pct. af de store danske virksomheder tager ikke fejl! Den model skal udbredes til andre lande. Det vil regeringen arbejde for blandt andet i EU-sammenhæng, ikke mindst i forbindelse med det danske EU-formandskab i 1. halvår af 2012.

Ole Sohn
Erhvervs- og vækstminister

Sammenfatning

Markant forbedring af store selskabers CSR rapportering

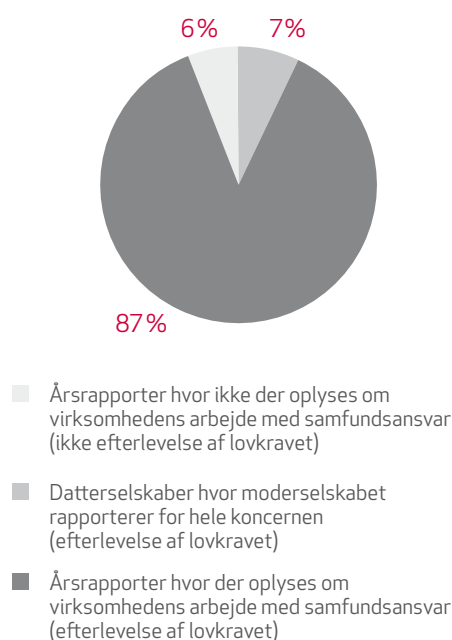
CBS har netop afsluttet dette års undersøgelse af kvaliteten af store og børsnoterede selskabers rapportering om samfundsansvar efter de nye krav i årsregnskabsloven fra 2008, og som selskaberne rapporterede efter for første gang sidste år. Kravene betyder, at selskaberne enten skal oplyse om deres politikker for samfundsansvar, hvordan de gennemfører dem, og hvad de har opnået eller udtrykkeligt oplyse, at de ikke har politikker for samfundsansvar.

Overordnet viser undersøgelsen, at kvaliteten af selskabernes regnskabsoplysninger om samfundsansvar bliver stadig bedre. Der er dog stadig en del virksomheder som ikke fuldt ud opfylder lovens krav.

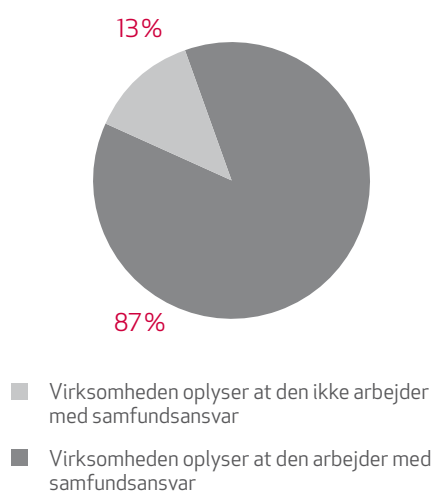
Som en naturlig følge af at det er andet år med lovpligtig rapportering, er antallet af førstegangsrapporterende virksomheder faldet fra 43 pct. til 7 pct. At langt de fleste virksomheder således rapporterer for andet år i træk har ført til signifikante forbedringer i rapporteringspraksis. Samlet set betyder det, at loven har bidraget til, at 50 pct. af store danske virksomheder har valgt større åbenhed om deres samfundsansvar.

Blandt de rapporterende virksomheder oplyser 87 pct., at de arbejder med samfundsansvar og 13 pct. oplyser, at de ikke gør det. Det er således en lille stigning i antallet af virksomheder (fra 9 pct. i regnskabsåret 2009), der oplyser, at de ikke arbejder med samfundsansvar. Statistisk set er ændringen dog ikke signifikant. Der er stadig et lille antal virksomheder (6 pct.), der slet ikke opfylder lovkravet, da de fuldstændigt undlader at oplyse, om de har politikker for samfundsansvar eller ej.

Figur 1: Efterlevelse af krav om rapportering af samfundsansvar i årsrapporten

Figur 2: Oplysning omkring hvorvidt virksomheden arbejder med samfundsansvar eller ej

Flere rapporterer om både politik, gennemførelse og resultater

Der er sket signifikante forbedringer i virksomhedernes evne til at omsætte en politik til handling og beskrive opnåede resultater. Således er der i 2010-regnskaberne flere virksomheder, der rapporterer ift. politikker 71 pct. (69 pct.)¹, ift. handlinger 66 pct. (60 pct.), og ift. opnåede resultater 49 pct. (37 pct.).

Tabel 1	2010 Uden datterselskaber	2010	2009
Politikker	95 pct.	71 pct.	69 pct.
Handlinger	89 pct.	66 pct.	60 pct.
Resultater	65 pct.	49 pct.	37 pct.

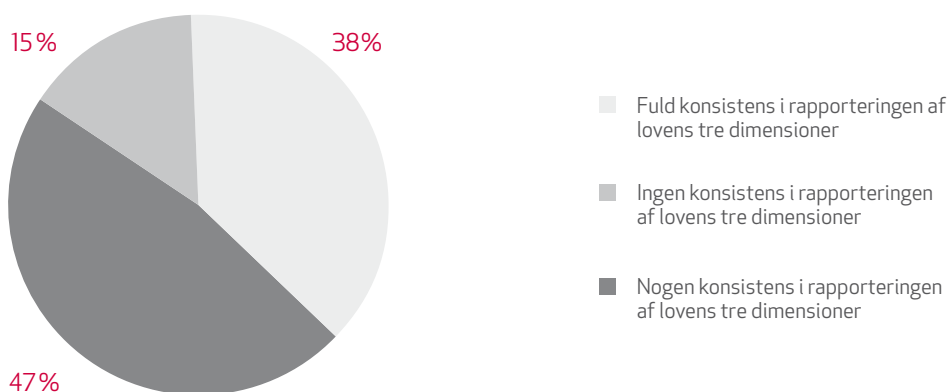
Hvis man renser tallene for datterselskaber, som ikke rapporterer selvstændigt men henviser til oplysninger om samfundsansvar i moderselskabets koncernregnskab, hvilket er tilladt efter loven, viser undersøgelsen, at 95 pct. rapporterer ift. politikker, 89 pct. rapporterer ift. handlinger og 65 pct. redegør for opnåede resultater.

Forholdsvis høj grad af konsistens i selskabernes oplysninger

Det er ikke tilstrækkeligt at oplyse om politik på et område, aktiviteter på et andet område og resultater på et helt tredje. Hvis et selskab fx oplyser om dets miljøpolitik, skal oplysningerne om aktiviteter og resultater også vedrøre dette. Undersøgelsen viser, at der er en forholdsvis høj grad af konsistens i selskabernes oplysninger. Der er dog 15 pct. af de undersøgte selskaber, hvor der ikke er fundet nogen konsistens mellem oplysningerne.

Figur 3: Konsistens mellem redegørelse for lovens tre dimensioner

---

¹Tallene i parentes henviser til tal fra regnskabsåret 2009

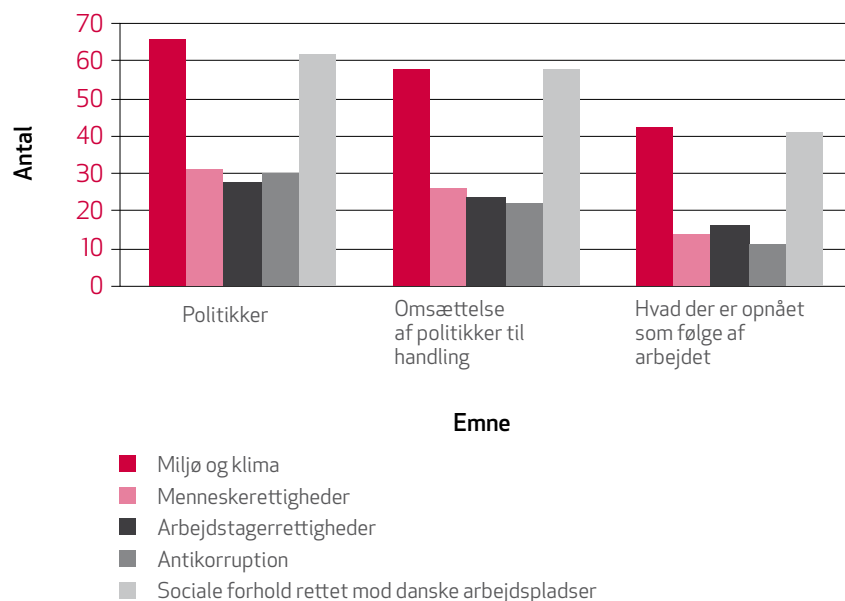
Selskaberne rapporterer om flere emner

Miljø og klima (89 pct.) samt sociale forhold på danske arbejdspladser (84 pct.) er stadig langt de hyppigste temaer i rapporteringen af politikker. Det samme billede gør sig gældende for så vidt angår omsætning af politikker til handling og resultater på disse områder.

Der er derimod en signifikant stigning i antallet af virksomheder, der rapporterer om handlinger inden for menneskerettigheder (38 pct. mod 16 pct. i 2009) og handlinger inden for arbejdstagerrettigheder (35 pct. mod 16 pct. i 2009).

Selvom det ikke er et krav efter loven, oplyser flere selskaber også om forventninger til det fremtidige arbejde med CSR (59 pct. mod 42 pct.) og om organisatorisk placering af arbejdet (31 pct. mod 9 pct.). Oplysning om organisatorisk placering er vigtig, fordi det giver et indtryk af hvor godt arbejdet med samfundsansvar er forankret i organisationen, noget som ikke mindst investorer tillægger betydning, jf. ATP's efterfølgende vurdering.

Figur 4: Emnefordeling blandt redegørelser for politikker, omsættelse af politikker til handlinger og hvad der er opnået som følge af arbejdet.

Flere selskaber anvender internationale standarder

At flere virksomheder er begyndt at arbejde med og rapportere på flere parametre hænger muligvis sammen med, at flere virksomheder har tilsluttet sig FN Global Compact (20 pct. mod 13 pct. i 2009). Global Compact bygger på FN's og ILO's konventioner og deklamationer på menneskerettigheds-, arbejdstager-, miljø- og anti-korruptionsområdet og udgør således internationale retningslinjer for samfundsansvar. Det giver virksomhederne en komplet men samtidig overskuelig ramme, som virksomhedernes CSR-indsats kan tage udgangspunkt i. Der er en stigning fra 9 pct. til 16 pct. i antallet af virksomheder, der opfylder lovkravet ved at henvise til deres årlige FN Global Compact fremskridtsrapport.

Der er samtidig også sket en stigning i antallet af virksomheder, der anvender Global Reporting Initiative (GRI) til at rapportere (16 pct. mod 9 pct. i 2009). Global Reporting Initiative (GRI) er en anerkendt international standard for rapportering af ansvarlighed og bæredygtighed. Hjørnesteinen i GRI er et rammeværktøj, der skitserer principper og indikatorer, som virksomheder og organisationer kan bruge til at måle og rapportere om miljømæssige og sociale præstationer. Både Global Compact og GRI er således vigtige redskaber i virksomhedernes arbejde med samfundsansvar.

Store unoterede selskaber nærmer sig de børsnoteredes niveau

En sammenligning mellem de børsnotede virksomheder og de store unoterede virksomheder viser, at de børsnotede ligesom sidste år klarer sig markant bedre. Imidlertid viser undersøgelsen også, at de unoterede virksomheder haler markant ind på de børsnoteredes niveau. Lovkravet synes således at have bidraget til et markant kvalitetsløft i store unoterede virksomheders åbenhed om samfundsansvar.

Tabel 2	Børsnoterede	Unoterede
Anvender internationale principper for CSR til deres rapportering	56 pct. (59 pct.)	30 pct. (20 pct.)
Rapporterer i henhold til GRI	30 pct. (12 pct.)	11 pct. (2 pct.)
Redegør for forventninger til arbejdet fremover	69 pct. (71 pct.)	40 pct. (25 pct.)

Blandt de børsnotede virksomheder er der i 2010 56 pct. (mod 59 pct. sidste år) der anvender internationale principper for CSR som grundlag for deres CSR arbejde og til deres rapportering. Det tilsvarende tal for de store unoterede virksomheder er steget fra 20 pct. til 30 pct. i forhold til sidste års rapportering. Blandt de børsnoterede virksomheder er der 30 pct. (mod 12 pct. sidste år), der rapporterer i henhold til GRI, mens den tilsvarende andel blandt de unoterede virksomheder er steget fra 2 pct. til 11 pct. Det bemærkes i øvrigt, at disse elementer ikke er et lovkrav, men derimod er udtryk for, at virksomhederne frivilligt ønsker at give yderligere oplysninger.

69 pct. (mod 71 pct. sidste år) af de børsnoterede redegør for forventninger til arbejdet fremover, mens den tilsvarende andel blandt de øvrige virksomheder er 40 pct. (mod 25 pct. sidste år).

Investorenes syn på rapporteringen

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har ligesom ved sidste års undersøgelse bedt ATP foretage en vurdering af 20 udvalgte selskaber med henblik på at vurdere udviklingen i kvaliteten af selskabernes lovpligtige redegørelser for samfundsansvar (se bilag 2).

Samlet set vurderer ATP, at der er sket en forbedring i selskabernes lovpligtige rapportering af samfundsansvar i forhold til sidste år. Det er indtrykket, at flere selskaber grundigt har reflekteret over hvordan den lovpligtige redegørelse for samfundsansvar kan integreres i selskabernes øvrige kommunikation om samfundsansvar. Hos et fåtal af selskaberne er der dog fortsat et betydeligt potentiale for forbedringer.

Stadig væsentlige overtrædelser af loven

Det må betragtes som en væsentlig overtrædelse, når virksomheder i strid med loven ikke giver nogen form for oplysning om deres samfundsansvar. Dette er tilfældet for 6 pct. af virksomhederne i undersøgelsen.

Det må ligeledes betragtes som en væsentlig overtrædelse, når der ikke er nogen form for konsistens mellem oplysningerne om virksomhedens samfundsansvar. Dette er tilfældet for 15 pct. af de undersøgte selskaber.

Endelig må det som udgangspunkt betragtes som en væsentlig overtrædelse, når der ikke er oplysning om opnåede resultater, idet sådanne oplysninger er afgørende for at kunne vurdere, hvad selskabet reelt har opnået. Man skal dog her være opmærksom på, at halvdelen af virksomhederne måske først er begyndt at arbejde strategisk med samfundsansvar sidste år som følge af det nye lovkrav (43 pct. var førstegangsrapporterende i regnskabsåret 2009 og 7 pct. i regnskabsåret 2010). Derfor kan der gå nogen tid, inden man kan opnå konkrete resultater. I så fald skal selskabet imidlertid begrunde udeladelsen af oplysninger om resultater.

Sidste år indskærpede styrelsen revisors pligt til at påtale fejl og mangler i virksomhedernes redegørelse om samfundsansvar i sin udtalelse om ledelsesberetningen. Der er imidlertid ikke i undersøgelsen fundet eksempler på, at revisor påtaler mangler ved virksomhedernes redegørelse for samfundsansvar.

Styrelsen vil derfor fremover øge fokus på, at selskaberne og revisorerne overholder deres respektive forpligtelser efter lovgivningen. Det vil bl.a. ske i forbindelse med styrelsens kontrol af regnskaber for børsnoterede selskaber og som led i det offentlige tilsyn med revisorer.

Virksomhedernes erfaringer med lovkravet

Den kvalitative del af undersøgelsen sætter fokus på virksomhedernes erfaringer med for anden gang at skulle rapportere om samfundsansvar på baggrund af lovkravet. De interviewede virksomheder er de samme, som dem der sidste år blev interviewet som førstegangsrapporterende.

I forhold til 2009 rapporteringen er der sket positive ændringer i forhold til selve rapporteringen og rapporteringsprocessen.

Flertallet af virksomhederne udtrykker, at de har brugt mindre tid på rapporteringen i forhold til sidste år, idet arbejdsgangene er kommet på plads. Flertallet af virksomhederne formår også at udarbejde rapporten på egen hånd uden hjælp fra konsulenter og revisorer. Halvdelen af virksomhederne henter inspiration fra andre virksomheder. Således svarer et par af virksomhederne, at de ikke har oplevet udfordringer i forhold til rapporteringen, idet det er blevet en naturlig del af deres arbejde. Hovedparten af virksomhederne er tillige glade for den nye vejledning fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, som over halvdelen af de adspurgte bruger som udgangspunkt for deres rapportering.

Endelig kan det se ud som om, at rapporteringen har haft en positiv indvirkning på virksomhedernes arbejde med samfundsansvar. Således er der sket en fordobling i antallet af virksomheder, der siger at samfundsansvar er en integreret del af deres forretningsstrategi og en del af virksomhederne har konkrete planer om at styrke arbejdet med samfundsansvar/rapporteringen. En anden del af virksomhederne har dog ingen planer herom, men forventer at holde rapporteringen af samfundsansvar på det nuværende niveau.

Læsevejledning

I 2008 vedtog det danske Folketing en ændring af lov om årsregnskaber, som pålægger alle store virksomheder at medtage oplysninger om samfundsansvar i deres årsrapport. Virksomhederne skal redegøre for følgende tre dimensioner: 1) politikker for samfundsansvar, 2) hvordan politikkerne omsættes til handlinger, og 3) hvad der er opnået som følge af arbejdet med samfundsansvar samt eventuelle forventninger til arbejdet fremover. Hvis de ikke har politikker for samfundsansvar skal dette udtrykkeligt oplyses. Revisor skal ved et konsistentjek undersøge, om rapporteringskravet er behørigt opfyldt. Formålet med lovkravet har været at inspirere virksomheder til at forholde sig aktivt til samfundsansvar og at være åbne om deres arbejde med samfundsansvar. Dette skal være med til at styrke dansk erhvervsliv i den internationale konkurrence.

Denne rapport præsenterer hovedkonklusionerne fra en undersøgelse af implementeringen af det nye lovkrav i 2010-årsrapporterne blandt børsnoterede virksomheder og store virksomheder i regnskabsklasse C. Undersøgelsen består af et kvantitativt og et kvalitativt studie og er tilrettelagt og gennemført af Copenhagen Business School for Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

Rapporten er den anden af sin art, idet en lignende rapport blev udgivet i 2010. Den indeholdt hovedkonklusionerne af en undersøgelse af lovkravets implementering for så vidt angår 2009-årsrapporterne, det vil sige efter første år med lovkravet. Undersøgelsen af 2. års lovpligtige rapportering om samfundsansvar er en forløbsundersøgelse med det formål at specielt se på ændringer og forbedringer i rapporteringspraksis. Der er derfor set på udvikling i den enkelte virksomheds årsrapport, det vil sige at det er den samme gruppe af virksomheder som indgik i undersøgelsen det første år, der er med i denne undersøgelse. Rapporteringen sammenlignes løbende med resultaterne fra sidste års undersøgelse, således at det er nemt at aflæse en forbedring eller en eventuel tilbagegang.

Rapporten er på samme måde som sidste år inddelt i følgende tre dele:

Del 1: Virksomhedernes rapporteringspraksis

I denne del beskrives virksomhedernes efterlevelse af lovkravet samt deres rapporteringspraksis mere bredt. Beskrivelsen er primært baseret på en kvantitativ undersøgelse af 136 virksomheders rapportering (10 pct. af alle de virksomheder, der er omfattet af kravet). De samme 136 virksomheder indgik også i undersøgelsen i 2010, hvor de var tilfældigt udvalgt blandt de ca. 1.400 virksomheder, der er omfattet af §99 a. (Sidste år deltog 142 virksomheder, men som følge af opkøb/opkøb eller faldende omsætning, har det i år kun været relevant at inkludere 136 af disse 142). Den kvantitative gennemgang af årsrapporterne har haft til formål at give et repræsentativt billede af virksomheders efterlevelse af lovkravet, omfanget og dybden af virksomheders rapportering af samfundsansvar samt udviklingen i praksis fra regnskabsår 2009 til 2010.

Del 2: Virksomhedernes erfaringer med lovkravet

I denne del beskrives en mindre gruppe af virksomheders erfaringer med lovkravet. Beskrivelsen er baseret på et kvalitativt studie af erfaringerne med efterlevelse af lovkravet blandt ni virksomheder, der i 2010 for anden gang rapporterede om samfundsansvar i årsrapporten. De samme ni virksomheder blev interviewet sidste år, hvor det var første gang de havde rapporteret (sidste år blev ti virksomheder interviewet, men en enkelt ønskede ikke at deltage i undersøgelsen i år). Der er gennemført interviews med de samme virksomheder for at belyse deres erfaringer med rapporteringen sidste år, de ændringer de har gennemført for deres rapportering for regnskabsåret 2010 samt deres planer for udvikling af deres rapporteringspraksis.

Del 3: Samlet evaluering

På baggrund af konklusionerne i del 1 og 2 fremhæves i denne del en række overordnede vurderinger af, hvordan lovkravet har fungeret i praksis andet år efter lovens ikrafttræden.

ATP er, ligesom sidste år, blevet bedt om at vurdere en række tilfældigt udvalgte virksomheders redegørelse for samfundsansvar. ATP's vurdering er baseret på de samme virksomheders rapportering, som ATP gennemgik sidste år og fremgår af bilag 2.

De enkelte studier, der ligger til grund for denne rapport, er tilgængelige på www.samfundsansvar.dk

Virksomhedernes rapporteringspraksis:

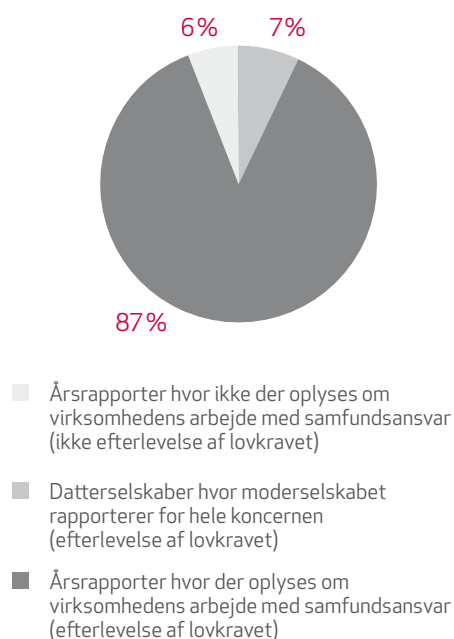
Denne del har til formål at beskrive omfanget af virksomhedernes efterlevelse af lovkravet samt deres rapporteringspraksis mere bredt. Beskrivelsen er primært baseret på et kvantitativt studie af 10 pct. af de årsrapporter, der er omfattet af lovkravet. Formålet med denne del af undersøgelsen er særligt at sammenligne med sidste års resultater med henblik på at vurdere, om der er sket fremskridt i virksomhedernes rapporteringspraksis.

Langt de fleste forholder sig til samfundsansvar i årsrapporten

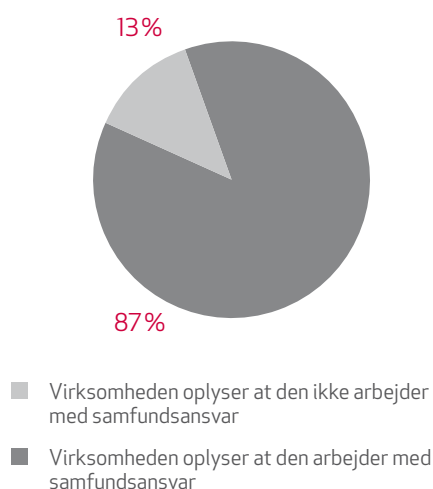
Det fremgår af lovkravet, at virksomhederne skal supplere ledelsesberetningen med en redegørelse for samfundsansvar. Som det fremgår af figur 1 nedenfor, oplyser 94 pct. af de virksomheder, der er omfattet af lovkravet, hvorvidt de arbejder med samfundsansvar eller ej, mens 6 pct. ikke efterlever loven da de undlader at overhovedet oplyse om samfundsansvar. Af de 94 pct., er 7 pct. datterselskaber, der opfylder lovkravet ved at moderselskabet giver oplysninger om samfundsansvar for hele koncernen. (jf. figur 1)

De rapporterende virksomheder udgør således 87 pct. af de undersøgte virksomheder. 87 pct. af de rapporterende virksomheder oplyser, at de arbejder med samfundsansvar, mens 13 pct. oplyser at dette ikke er tilfældet. (jf. figur 2).

Figur 1: Efterlevelse af krav om rapportering af samfundsansvar i årsrapporten

Figur 2: Oplysning omkring hvorvidt virksomheden arbejder med samfundsansvar eller ej

Hvis man her sammenligner med sidste års resultater, er der i forhold til begge spørgsmål sket en lille forværring. Sidste år var andelen af virksomheder, der ikke oplyste om samfundsansvar 3 pct. og andelen der oplyste, at de ikke arbejdede med samfundsansvar 9 pct. Der er dog ikke tale om signifikante stigninger statistisk set.

Flere rapporterer om både politikker for samfundsansvar, hvordan politikkerne omsættes til handling og hvilke resultater, der er opnået som følge af arbejdet med samfundsansvar

Redegørelsen skal indeholde oplysninger omkring virksomhedens politikker for samfundsansvar, hvordan virksomheden omsætter sine politikker for samfundsansvar til handlinger, og virksomhedens vurdering af, hvad der er opnået som følge af arbejdet med samfundsansvar i regnskabsåret samt eventuelle forventninger til arbejdet fremover.

Sidste års undersøgelse viste, at der var problemer med at få virksomhederne til at rapportere på tværs af alle tre dimensioner. Således redegjorde 69 pct. af virksomhederne for deres politikker for samfundsansvar, 60 pct. redegjorde for, hvordan deres politikker omsættes til handlinger, og kun 37 pct. redegjorde for hvad der er opnået som følge af arbejdet med samfundsansvar.

Der er på baggrund af 2010-tallene sket en signifikant fremgang på alle tre dimensioner. Således er der i 2010-regnskabet flere virksomheder, der rapporterer ift. politikker, ift. handlinger og især ift. opnåede resultater, jf. tabel 1.

Tabel 1	2010	2010	2009
	Uden datterselskaber		
Politikker	95 pct.	71 pct.	69 pct.
Handlinger	89 pct.	66 pct.	60 pct.
Resultater	65 pct.	49 pct.	37 pct.

Som en naturlig følge af andet års rapportering er antallet af førstegangsrapporterende virksomheder faldet fra 43 pct. til 7 pct. At langt de fleste virksomheder således rapporterer for andet år i træk har ført til signifikante forbedringer i rapporteringspraksis.

Særligt er der langt flere virksomheder, der rapporterer om resultater. Dette hænger sandsynligvis sammen med at en stor del af de rapporterende virksomheder var førstegangsrapporterende sidste år – 43 pct., og måske først i den forbindelse er begyndt at arbejde mere strategisk med samfundsansvar. De har måske derfor ikke kunnet se konkrete resultater af deres indsats endnu. Selskabet skal imidlertid i så tilfælde begrunde udeladelsen af oplysninger om resultater.

Disse tal skal dog ikke tages som et udtryk for antallet af virksomheder, der lever op til lovens ordlyd. En betydelig del af de virksomheder, der ikke redegør for politikker, handlinger og resultater, er datterselskaber hvor redegørelsen kan findes i moderselskabets årsrapport.

Hvis man derfor renser tallene for datterselskaber, som ikke rapporterer selvstændigt men henviser til oplysninger om samfundsansvar i moderselskabets koncernregnskab, hvilket er tilladt efter loven, viser undersøgelsen, at 95 pct. rapporterer ift. politikker, 89 pct. rapporterer ift. handlinger og 65 pct. redegør for opnåede resultater, jf. tabel 1. Samtidig skal det nævnes, at ATP vurderer, at der er sket en forbedring i selskabernes lovpligtige rapportering af samfundsansvar i forhold til sidste år. (se bilag 2).

ATP finder, at et betydeligt større antal virksomheder formår at præsentere et samlet overblik over virksomhedens politikker vedrørende samfundsansvar. Derfor skiller de virksomheder, der har et klart forbedringspotentiale på området, sig derfor også endnu tydeligere ud. Yderligere finder ATP, at flere virksomheder end sidste år formår at beskrive omsætning til handling dækkende, om end der i et udvalg af virksomhederne fortsat er et betydeligt forbedringspotentiale. Endelig finder ATP såvel eksempler på forbilledlige redegørelser der eksplicit redegør for årets resultater, som redegørelser, hvor selv en grundlæggende aktivitetsbeskrivelse er fraværende.

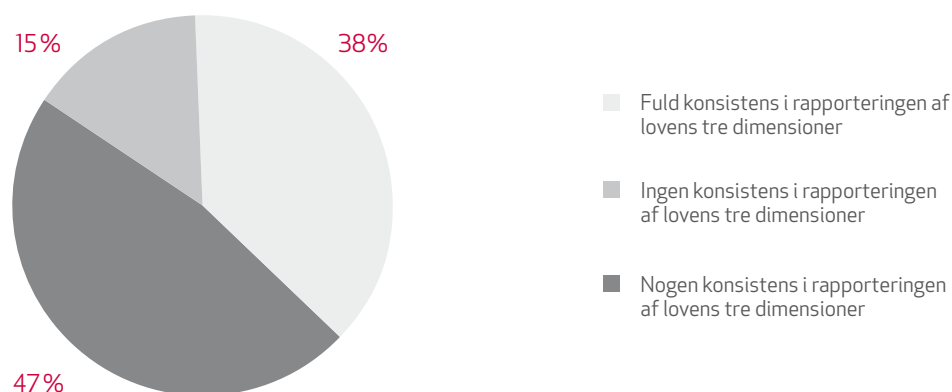
Der synes således at være en klar overensstemmelse mellem den kvantitative undersøgelse og ATP's kvalitative vurdering: hovedparten af virksomhederne viser en markant forbedring i rapporteringen, men et mindretal har stadig væsentlige mangler i rapporteringen.

Forholdsvis høj grad af konsistens mellem virksomhedernes oplysninger

I henhold til loven er det ikke tilstrækkeligt at oplyse om politik på et område, aktiviteter på et andet område og resultater på et helt tredje. Hvis et selskab fx oplyser om dets miljøpolitik, skal oplysningerne om aktiviteter og resultater også vedrøre dette. Som følge af sidste års problemer med at efterleve denne del af lovkravet, blev dette års undersøgelse suppleret med et spørgsmål om konsistens.

Sidste års indskærpelse fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen på dette punkt synes at have haft en positiv effekt. Således viser undersøgelsen, at der er en forholdsvis høj grad af konsistens i selskabernes oplysninger. Det er således kun i 15 pct. af de undersøgte selskaber, at der ikke er fundet konsistens mellem oplysningerne overhovedet, jf. figur 3.

Figur 3: Konsistens mellem redegørelse efter lovens tre dimensioner

Flere virksomheder rapporterer om menneskerettigheder og arbejdstagerrettigheder

Ved udformningen af redegørelsen kan mange virksomheder med fordel tage udgangspunkt i, hvordan virksomheden efterlever FN's ti principper for samfundsansvar. Disse principper er ind delt i fire områder: menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø og anti-korruption.

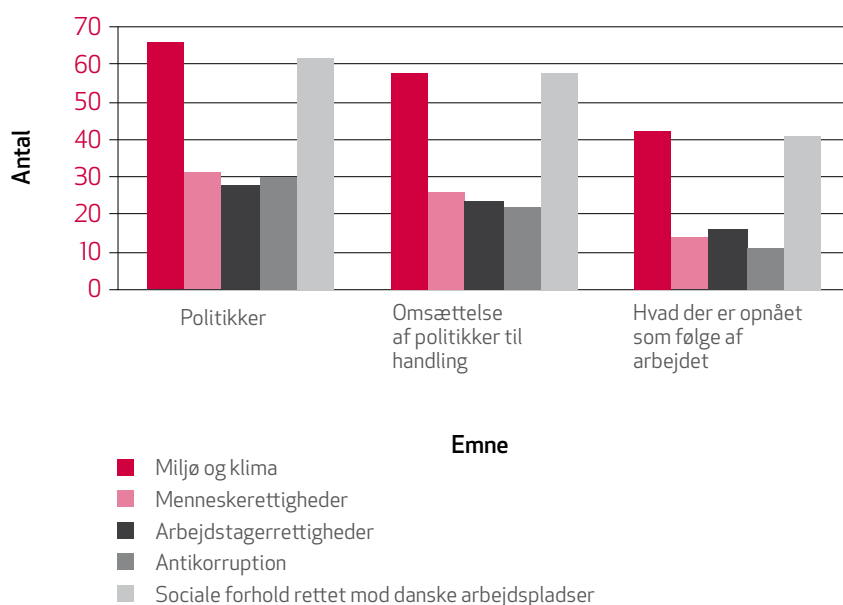
Figur 4 viser, at *miljø og klima* (89 pct.) samt *sociale forhold på danske arbejdspladser* (84 pct.) stadig er langt de hyppigste temaer i rapporteringen af politikker. Det gælder også når det drejer sig om omsætning af politikker til handlinger, og hvad der er opnået som følge af arbejdet med samfundsansvar.

Til gengæld er der flere og flere virksomheder, der rapporterer omkring menneskerettigheder og arbejdstagerrettigheder. I februar 2010 foretog Erhvervs- og Selskabsstyrelsen en undersøgelse af 1.000 danske virksomheders indsats inden for samfundsansvar. Undersøgelsen vidste at *miljø og klima* er blandt de temaer, som danske virksomheder arbejder mest med. Samtidig finder virksomhederne det sværere at arbejde med de tre øvrige områder inden for FN's Global Compact (dvs. menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder og anti-korruption).

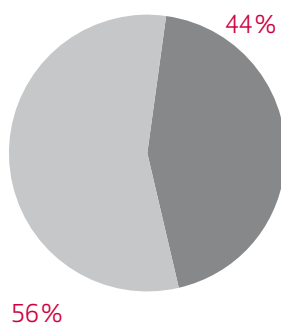
Derfor er den øgede andel af virksomheder, der efter dette års undersøgelse rapporterer om menneskerettigheder og arbejdstagerrettigheder meget positiv. Der er sket en signifikant stigning i antallet af virksomheder, der rapporterer om menneskerettigheder (38 pct. mod 16 pct. i 2009) og arbejdstagerrettigheder (35 pct. mod 16 pct. i 2009).

Tallene i figuren er absolutte tal, da flere virksomheder redegør for mere end ét tema.

Figur 4: Emnefordeling blandt redegørelser for politikker, omsættelse af politikker til handlinger og hvad der er opnået som følge af arbejdet.

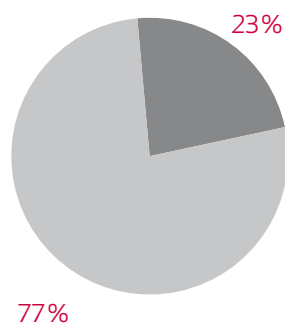

Figur 5: Rapportering om forventninger til det fremtidige arbejde med CSR

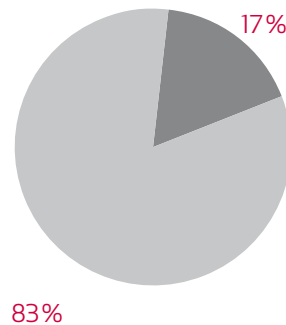
■ Rapporterer ikke
■ Rapporterer

Figur 6: Rapportering om hvor arbejdet med samfundsansvar er organisatorisk placeret

■ Rapporterer ikke
■ Rapporterer

Figur 7: Rapportering om ikke-finansielle risici og dilemmaer

■ Rapporterer ikke
■ Rapporterer

Selvom det ikke er et krav efter loven oplyser flere selskaber også om forventninger til det fremtidige arbejde med CSR (44 pct. mod 34 pct.) (figur 5) og om organisatorisk placering af arbejdet (23 pct. mod 6 pct.) (figur 6). Oplysning om organisatorisk placering er vigtig, fordi det giver et indtryk af hvor godt arbejdet med samfundsansvar er forankret i organisationen, noget som ikke mindst investorer tillægger betydning, jf. ATP's efterfølgende vurdering.

En anden væsentlig oplysning som ikke er et lovkrav er oplysning om risici og dilemmaer i forbindelse med virksomhedens arbejde med samfundsansvar. De fleste virksomheder vil opleve udfordringer og vanskeligheder i forbindelse med deres CSR indsats, og det styrker troværdigheden af virksomhedens CSR rapportering betydeligt, hvis virksomheden også åbent giver oplysninger om disse forhold. 17 pct. af virksomhederne giver sådanne oplysninger, hvilket er det samme som sidste år, jf. figur 7.

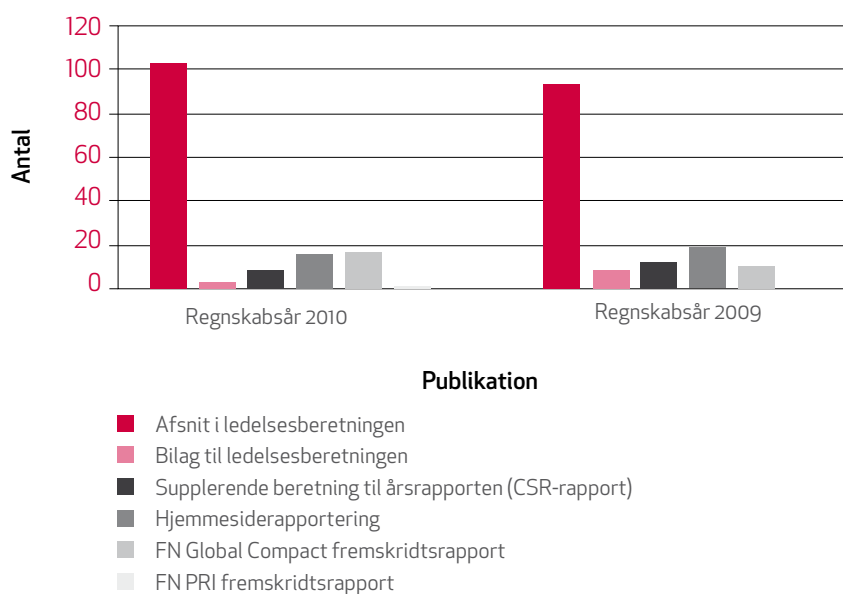
Flere opfylder lovkravet gennem deres medlemskab af FN's Global Compact

Det fremgår af lovkravet, at redegørelsen for samfundsansvar enten skal offentliggøres i selve ledelsesberetningen, eller der skal refereres til rapporteringen i ledelsesberetningen. Selve rapporteringen om samfundsansvar kan enten vedlægges som en supplerende beretning til ledelsesberetningen, på virksomhedens hjemmeside eller i form af en FN Global Compact fremskridtsrapport.

Af de 104 virksomheder, der oplyser at de arbejder med samfundsansvar, følger alle med en enkelt undtagelse lovkravet og placerer redegørelsen eller henvisningen i ledelsesberetningen (99 pct.).

Heraf henviser 15 pct. i ledelsesberetningen til rapporteringen på virksomhedens hjemmeside. 3 pct. af virksomhederne henviser til en supplerende beretning til årsrapporten, medens 16 pct. af virksomhederne henviser til deres årlige FN Global Compact fremskridtsrapport. Dette er en væsentlig forøgelse i forhold til året før, hvor tallet var 9 pct. Flere virksomheder vælger at placere deres redegørelse for samfundsansvar flere steder. Der er blot én enkelt virksomhed, der har henvist til deres årlige redegørelse til *Principles of Responsible Investment (PRI)*.

Figur 8: Placering af redegørelsen for samfundsansvar

Indikatorer er stadig ikke så udbredt – men flere benytter GRI

Som det var tilfældet sidste år anvender virksomhederne stadig mest en kvalitativ beskrivelse af hvad der er opnået som følge af deres arbejde med samfundsansvar. 36 pct. (mod 38 pct. i regnskabsåret 2009) af virksomhederne benytter sig af kvantitative indikatorer i deres rapportering. Der er sket en stigning i antallet af virksomheder, der anvender Global Reporting Initiative (GRI), som er en international standard for indikatorer for samfundsansvar – 16 pct. (mod 9 pct. i regnskabsåret 2009).

20 pct. af virksomhederne har tilsluttet sig FN's Global Compact

Det er nu mere end almindeligt at anvende internationale principper for samfundsansvar, såsom FN's Global Compact, GRI eller OECD's retningslinjer for internationale virksomheder som inspiration for virksomhedernes rapportering. 34 pct. (mod 28 pct. i regnskabsåret 2009) benytter sådanne retningslinjer som inspiration. I den forbindelse har 20 pct. af virksomhederne tilsluttet sig FN's Global Compact. Det er en væsentlig forøgelse i forhold til sidste år, hvor 13 pct. af virksomhederne havde tilsluttet sig, eller havde planer herom. Det er sandsynligt, at flere og flere virksomheder fremover vil opfylde rapporteringskravet gennem fremsendelse af fremskridtrapport til FN. Således kan den lovpligtige rapportering have været en betydelig kilde til, at flere virksomheder har valgt at tilslutte sig Global Compact, hvilket bl.a. ATP finder positivt.

Store unoterede selskaber nærmer sig de børsnoteredes niveau

En sammenligning mellem de børsnotede virksomheder og de øvrige store virksomheder, der skal rapportere, viser, at de børsnotede ligesom sidste år klarer sig markant bedre. Imidlertid viser undersøgelsen også, at de unoterede selskaber haler markant ind på de børsnoteredes niveau.

Blandt de børsnotede virksomheder er der i 2010 56 pct. (mod 59 pct. i regnskabsåret 2009) der anvender internationale principper for CSR til deres rapportering. Det tilsvarende for de øvrige store virksomheder er steget fra 20 pct. til 30 pct. i forhold til sidste års rapportering. Blandt de børsnoterede virksomheder er der 30 pct. (mod 12 pct. sidste år), der rapporterer i henhold til GRI, mens den tilsvarende andel blandt de øvrige virksomheder er steget fra 2 pct. til 11 pct.

Tabel 2:

	Børsnoterede	Unoterede
Anvender internationale principper for CSR til deres rapportering	56 pct. (59 pct.)	30 pct. (20 pct.)
Rapporterer i henhold til GRI	30 pct. (12 pct.)	11 pct. (2 pct.)
Redegør for forventninger til arbejdet fremover	69 pct. (71 pct.)	40 pct. (25 pct.)

Selvom det ikke er et lovkrav, redegør 69 pct. af de børsnoterede virksomheder (mod 71 pct. sidste år) for forventninger til arbejdet fremover mens den tilsvarende andel blandt de øvrige virksomheder er 40 pct. (mod 25 pct. sidste år). Altså igen en markant fremgang for de øvrige store virksomheder.

Revisors udtalelse om ledelsesberetningen

Sidste år understregede Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, at revisor skal påtale fejl og mangler i virksomhedernes redegørelse om samfundsansvar i sin udtalelse om ledelsesberetningen.

Revisors udtalelse om ledelsesberetningen omfatter ledelsens redegørelse for samfundsansvar og er en integreret del af revisors samlede udtalelse om ledelsesberetningen, uanset hvilken offentliggørelsesform virksomheden vælger. Det fremgår af bekendtgørelse om godkendte revisorers erklæringer (erklæringsbekendtgørelsen), at revisors udtalelse bl.a. skal omfatte en beskrivelse af væsentlige fejl og mangler i den af ledelsen udarbejdede ledelsesberetning, som han eller hun bliver opmærksom på. Af vejledningen til erklæringsbekendtgørelsen fremgår bl.a. *"Mangler kan bestå i, at der mangler en eller flere oplysninger, som lovgivningen kræver, der skal gives i ledelsesberetningen... Fejl kan bestå i, at de lovkrævede oplysninger til ledelsesberetningen ikke er opfyldt på korrekt vis. Konstateringen af eventuelle fejl og mangler sker på baggrund af en gennemlæsning af ledelsesberetningen. Det forudsættes, at revisor har kendskab til det regelgrundlag, der regulerer ledelsesberetningen, f.eks. kravene hertil i årsregnskabsloven..."*

I forhold til dette års undersøgelse burde revisor således i de 6 pct. af årsrapporterne, hvor virksomhederne ikke oplyser om samfundsansvar i ledelsesberetningen overhovedet (herunder ikke oplyser om, at virksomhederne ikke har en politik) have påtalt dette.

Ligeledes burde revisor for de virksomheder, der har givet visse oplysninger om samfundsansvar men ikke har oplyst om alle tre dimensioner i lovkravet (dvs. politikker, omsætning til handlinger og hvad der er opnået som følge af arbejdet) have påtalt dette. Virksomheder, der har politikker for samfundsansvar, skal redegøre for alle tre dimensioner, og revisor skal komme med en udtalelse såfremt dette ikke er sket. På trods af at styrelsen sidste år indskærpede revisors pligt til at omtale sådanne forhold i sin udtalelse er der ikke i undersøgelsen fundet eksempler på, at revisor påtaler de tilfælde hvor virksomhedens redegørelse for samfundsansvar er mangelfuld. Med andre ord er der en række eksempler på at revisor ikke lever op til lovens krav i sin udtalelse².

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen vil derfor øge fokus på, at selskaberne og revisorerne overholder deres respektive forpligtelser efter lovgivningen. Det vil bl.a. ske i forbindelse med styrelsens kontrol af regnskaber for børsnoterede selskaber og som led i det offentlige tilsyn med revisorer.

---

²Det skal fremhæves, at ledelsesberetningen fra det regnskabsår, der begynder 1. september 2008 eller senere, ikke længere skal revideres, men revisor skal i stedet afgive en udtalelse. Tilsvarende har virksomhederne fra det regnskabsår, der startede 1. januar 2009 eller senere, skullet give en redegørelse om samfundsansvar. Der kan derfor have været en vis usikkerhed om det præcise omfang af såvel virksomhedernes oplysningspligt som revisors erklæringspligt.

Virksomhedernes erfaringer med lovkravet:

Virksomhedernes erfaringer med lovkravet

Denne del belyser virksomhedernes erfaringer med efterlevelse af lovkravet. Beskrivelsen er baseret på et kvalitativt studie af erfaringerne med efterlevelse af lovkravet blandt ni virksomheder, der rapporterede om samfundsansvar i ledelsesberetningen for anden gang i regnskabsåret 2010. Der er tale om en gentagelse af en tilsvarende undersøgelse gennemført i 2010 for regnskabsåret 2009.

Sidste års tema for undersøgelsen tog udgangspunkt i, at det var første gang de interviewede virksomheder skulle rapportere efter §99a. Temaerne var erfaringer med efterlevelse, barrierer for rapportering, anvendelse af internationale principper for samfundsansvar og lovkravets administrative konsekvenser.

I år er der i undersøgelsen fokuseret på ændringer og forbedringer i rapporteringspraksis. Mere konkret belyser de foretagne interviews virksomhedernes erfaringer med rapporteringen sidste år, de ændringer de har gennemført for deres rapportering for regnskabsåret 2010 samt deres planer for udvikling af deres rapporteringspraksis.

Det er de samme virksomheder som sidste år, der er interviewet. Dog er antallet af interviewede virksomheder i år ni i modsætning til ti sidste år, idet en enkelt virksomhed ikke ønskede at medvirke i undersøgelsen igen. Det skal understreges, at denne gruppe af virksomheder er for begrænset til at kunne betragtes som statistisk set repræsentative for de rapporteringspligtige virksomheder.

Kvaliteten af rapporteringen forbedret

Et flertal af de adspurgte virksomheder vurderer, at der er sket positive ændringer i forhold til selve rapporteringen og rapporteringsprocessen sammenlignet med regnskabsåret 2009.

Flere virksomheder fremhæver, at de i år har haft fokus på at forbedre systematikken omkring dataindsamling til rapporteringen, og at de har foretaget præciseringer i rapporteringen. En enkelt virksomhed har haft fokus på at få rapporteret 'hele vejen rundt' i forhold til CSR-arbejdet sammenlignet med rapporten for 2009. Dette indebærer, at virksomheden har besluttet sig for øget åbenhed om udfordringer i arbejdet med CSR samt de politikker, hvor virksomheden ikke er kommet helt i mål med at forankre politikkerne og omsætte dem til handling, nemlig leverandørforhold og anti-korruption.

Tre virksomheder svarer, at de ingen ændringer har foretaget, mens en enkelt virksomhed svarer, at den eneste ændring i rapportering i forhold til 2009 er opdatering af tallene, hvilket virksomheden ser som en forringelse sammenlignet med sidste år.

Fordobling af virksomheder, der integrerer samfundsansvar i strategien

I år angiver otte af de interviewede virksomheder, at samfundsansvar er integreret i forretningsstrategien hos deres virksomhed. Det er fordobling i forhold til sidste år, hvor kun fire virksomheder oplevede dette.

Samfundsansvar som business case

Fire virksomheder forholder sig aktivt til business casen for samfundsansvar, dvs. om samfundsansvar betaler sig. Heraf vurderer to virksomheder, at samfundsansvar er en vigtig del af salgsarbejdet, mens de andre to virksomheder vurderer, at det er uvist, om det kan betale sig rent forretningsmæssigt, fordi markederne endnu ikke vurderes modne hertil.

CSR ikke del af ledernes resultatløb

Den øgede motivation til at integrere samfundsansvar i de adspurgte virksomheders forretningsstrategi, skal ikke findes i, at lederne eller andre i organisationen opnår resultatløb i forhold til opfyldelsen af mål for virksomhedens CSR-arbejde. Resultataflønning for opfyldte CSR-mål finder således kun sted i en enkelt af virksomhederne.

Selvom otte af virksomhederne som ovenfor nævnt har integreret samfundsansvar i deres forretningsstrategi, er fem af virksomhederne ikke afklarede i forhold til, hvornår et resultatmål relaterer sig til CSR. Det illustrerer følgende citat, som drejer sig om, hvornår resultatmålingen er tilknyttet den generelle forretningsstrategi eller CSR-strategien:

» Nej, ikke på CSR, men ledelsen bliver målt på medarbejderforhold og etiske forhold.

Inspiration udefra

Ligesom sidste år har virksomhederne i høj grad hentet inspiration udefra til rapporteringen. Fire virksomheder har hentet inspiration fra rapporteringen hos andre danske og internationale virksomheder og virksomheder, der er kendt for deres CSR-rapportering.

Flertallet af de interviewede virksomheder har brugt Erhvervs- og Selskabsstyrelsens opdaterede vejledning "Redegørelse for samfundsansvar – praktisk vejledning og inspiration" som udgangspunkt for deres rapportering. Vejledningen har været et redskab i forhold til at forstå lovens omfang. Flertallet heraf vurderer, at vejledningen er anvendelig.

» Den er god.

» Den er dejlig præcis (den nye vejledning til § 99 a). Jeg kan godt lide den kommunikation, der kommer ud af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Jeg synes det er herligt præcist og pragmatisk, og ikke alt for restriktivt. Og det synes jeg stadig, er noget af det allerbedste ved den måde, vi har valgt at gøre det på i Danmark, at det ikke er restriktivt. Det tror jeg fremmer sagen.

En enkelt virksomhed mener dog, at vejledningen er for omfattende.

Færre virksomheder end sidste år har haft behov for at søge ekstern hjælp til udarbejdelsen af rapporteringen af samfundsansvar. Syv virksomheder har således hverken brugt revisor eller konsulenter. Sidste år spurgte et flertal af virksomhederne deres revisor til råds med henblik på at få en fornemmelse af lovkravets omfang og rammer. I år gjaldt det kun en enkelt virksomhed.

Respons på sidste års rapportering

Alle virksomheder fremhæver, at de ikke har modtaget direkte respons vedrørende rapporteringen af samfundsansvar i årsrapporten 2009. Tre virksomheder nævner dog, at de indirekte har modtaget respons i kraft af generelle henvendelser og reaktioner på deres arbejdet med samfundsansvar. Men disse reaktioner har ikke specifikt drejet sig om CSR-rapporteringen i årsrapporten. Det skal dog bemærkes, at det forhold at virksomhederne kun i begrænset omfang har modtaget respons ikke behøver være udtryk for manglende interesse for virksomhedens oplysninger om samfundsansvar.

Tidsforbruget på rapporteringen er faldet

Sammenlignet med sidste år, er den tid, som virksomhederne har brugt på at udarbejde rapporteringen mindre. Flere virksomheder nævner, at første års rapportering altid er mere krævende end de efterfølgende. Bl.a. fremhæves det at:

» Det er blevet mere rutinepræget i år.

» Det har mest været copy and paste.

To virksomheder svarer, at de har brugt lidt mere tid på rapporteringen, da de har haft fokus på at forbedre interne procedurer for dataindsamling. Yderligere to virksomheder vurderer, at tidsforbruget er uændret.

Fremtidsplaner

I relation til det fremtidige arbejde med CSR vil fire virksomheder udvikle og forbedre indsatsen og har meget konkrete planer for hvordan dette skal foregå. Fem virksomheder forventer at holde rapporteringen af samfundsansvar for næste regnskabsår på samme niveau.

Samlet evaluering

Lovkravet om at alle store virksomheder skal oplyse om samfundsansvar i årsregnskabet er et nyt krav i Danmark, og også i et internationalt perspektiv en nyskabelse. Til sammenligning har virksomheder været pålagt at aflægge finansielle regnskaber i så mange år, at det er blevet en indarbejdet rutine. Det er således en begrænset erfaring vi har med lovpligtig rapportering om samfundsansvar, og rapporteringens karakter er anderledes end i de finansielle regnskaber. Derfor kan det naturligvis også være en særlig udfordring for selskaberne at efterleve det nye krav.

Derfor var det heller ikke overraskende at CBS' undersøgelse sidste år, som var første år hvor selskaberne skulle rapportere efter det nye krav, viste at mange selskaber ikke levede op til en række af de grundlæggende krav. På baggrund af erfaringerne med denne undersøgelse har Erhvervs- og Selskabsstyrelsen efterfølgende udarbejdet en revideret vejledning og en ny webside med hjælp til virksomhederne.

CBS' undersøgelse af 2. års rapportering om samfundsansvar viser at der på en række områder er sket signifikante forbedringer af rapporteringspraksis.

Bedre rapportering på en række punkter

I løbet af de to år lovkravet har eksisteret, er der 50 pct. af virksomhederne der rapporterer om samfundsansvar for første gang. Flere virksomheder rapporterer om både politik, gennemførelse og resultater, og der er bedre konsistens mellem oplysningerne. Virksomhederne rapporterer også om flere emner og flere virksomheder anvender internationale standarder som grundlag for deres arbejde med og rapportering om samfundsansvar. Samtidig har lovkravet bidraget til, at store ikke-børsnoterede selskaber begynder at nærme sig de børsnoterede selskabers niveau for kvalitet i rapporteringen af samfundsansvar.

På en lang række områder synes der således at være tale om en positiv udvikling, og i den forstand må loven siges at have været en succes. Den viser sig at være en katalysator for både virksomhedernes åbenhed om samfundsansvar og måske også for indarbejdelse af samfundsansvar i forretningsstrategien. Den interviewbaserede del af CBS' undersøgelse, viser, at i denne gruppe af virksomheder er det nu 8 ud af 9 der arbejder strategisk med CSR, mod 4 ud af 10 i regnskabsåret 2009. Det skal dog understreges, at denne gruppe virksomheder er for begrænset til at kunne betragtes som statistisk set repræsentative for de rapporteringspligtige virksomheder.

..men der er stadig mangler ved rapporteringen

6 pct. af virksomhederne undlader i strid med loven at oplyse i ledelsesberetningen hvorvidt de arbejder med samfundsansvar. Af de virksomheder der rapporterer om samfundsansvar, er der stadig en del som ikke oplyser om såvel deres politik, hvordan den gennemføres og hvad de har opnået, eller hvor der mangler konsistens mellem oplysningerne. Især hvis der mangler oplysninger om opnåede resultater må det betragtes som en væsentlig mangel, fordi det gør det vanskeligt for brugerne af regnskabet at vurdere virksomhedens indsats.

Revisorerne har pligt til at påtegne mangler i redegørelsen, men efter undersøgelsen har ingen af de undersøgte regnskaber med mangelfuld redegørelse om samfundsansvar en bemærkning om dette fra revisor. Også dette er at betragte som en væsentlig mangel.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen vil i forbindelse med styrelsens kontrol af regnskaber og som led i det offentlige tilsyn med revisorer være opmærksom på sådanne væsentlige mangler i rapporteringen om virksomheders samfundsansvar og i givet fald gribe ind overfor dem.

Lov om redegørelse for samfundsansvar

Den 16. december 2008 vedtog Folketinget "Forslag til lov om ændring af årsregnskabsloven (Redegørelse for samfundsansvar i større virksomheder)". Loven trådte i kraft den 1. januar 2009 og har virkning for det regnskabsår, der begynder den 1. januar 2009 eller senere. Lovændringen betyder, at større virksomheder skal redegøre for deres arbejde med samfundsansvar i deres årsrapport. Formålet er at inspirere virksomheder til at forholde sig aktivt til samfundsansvar og kommunikere dette til omverdenen. Dette skal være med til at styrke dansk erhvervsliv i den internationale konkurrence.

Loven omfatter store virksomheder i regnskabsklasse C samt børsnoterede virksomheder og statslige aktieselskaber i regnskabsklasse D. Store virksomheder i regnskabsklasse C er virksomheder, som overskrider mindst to af nedenstående tre størrelsesgrænser:

- En balancesum på 143 mio. kr.
- En nettoomsætning på 286 mio. kr.
- Et gennemsnit antal heltidsbeskæftigede på 250

Datterselskaber er fritaget fra at oplyse om samfundsansvar, hvis moderselskabet oplyser om samfundsansvar for hele koncernen.

Samme oplysningskrav gælder for institutionelle investorer, investeringsforeninger og børsnoterede finansielle virksomheder i øvrigt (pengeinstitutter og forsikringselskaber m.v.), som ikke er omfattet af årsregnskabsloven. Oplysningskravet for disse virksomheder fastsættes af Finanstilsynet i bekendtgørelser.

Redegørelsens indhold

Har virksomheden politikker for samfundsansvar, skal redegørelsen indeholde oplysninger om følgende:

1. Virksomhedens politikker for samfundsansvar, herunder eventuelle standarder, retningslinjer eller principper for samfundsansvar, som virksomheden anvender
2. Hvordan virksomheden omsætter sine politikker for samfundsansvar til handling, herunder eventuelle systemer eller procedurer herfor
3. Virksomhedens vurdering af, hvad der er opnået som følge af virksomhedens arbejde med samfundsansvar i regnskabsåret, samt virksomhedens eventuelle forventninger til arbejdet fremover

Hvis virksomheden ikke har formuleret politikker for samfundsansvar, skal dette oplyses.

Redegørelsens placering og offentliggørelsesmåde

Redegørelsen for samfundsansvar hører til ledelsesberetningen, men kan offentliggøres på følgende måder:

- Redegørelsen offentliggøres i selve ledelsesberetningen
- Redegørelsen offentliggøres som et bilag til ledelsesberetningen med en klar henvisning dertil i ledelsesberetningen
- Redegørelsen offentliggøres på virksomhedens hjemmeside med en klar henvisning dertil i ledelsesberetningen
- Redegørelsen offentliggøres i form af en FN Global Compact eller PRI fremskridtsrapport med en klar henvisning dertil i ledelsesberetningen
- Redegørelsen offentliggøres i en supplerende beretning til årsrapporten med en klar henvisning dertil i ledelsesberetningen

Angående sidstnævnte punkt kan virksomheder, som i forvejen udarbejder en selvstændig rapport om deres arbejde med samfundsansvar, benytte denne som en supplerende beretning til årsrapporten eller offentliggøre den på virksomhedens hjemmeside. Det forudsætter dog, at rapporten opfylder ovennævnte krav til redegørelsen.

Redegørelsens udtalelse fra revisor

Revisors udtalelse om redegørelsen for samfundsansvar er en integreret del af revisors samlede udtalelse om ledelsesberetningen, uanset hvilken offentliggørelsesform virksomheden vælger.

Når virksomheden har valgt at offentliggøre den lovpligtige redegørelse for samfundsansvar på virksomhedens hjemmeside, påhviler der revisor nogle særlige pligter jf. §§ 16 og 17 i BEK nr. 761 af 20/07/2009 om offentliggørelse af redegørelse for virksomhedsledelse og redegørelse for samfundsansvar på virksomhedens hjemmeside mv. Revisor skal således påse at:

- Ledelsesberetningen indeholder oplysning om, at virksomheden har valgt at offentliggøre redegørelsen på virksomhedens hjemmeside, inklusive henvisning til URL-adressen, hvor redegørelsen er offentliggjort
- Redegørelsen for samfundsansvar offentliggøres under betegnelsen "Lovpligtig redegørelse for samfundsansvar, jf. årsregnskabslovens § 99 a" samt indeholder oplysning om, at denne udgør en bestanddel af ledelsesberetningen i virksomhedens årsrapport, og at regnskabsperioden for den pågældende årsrapport er angivet

Såfremt virksomheden vælger at henvise til en FN Global Compact eller PRI fremskridtsrapport, skal revisor tillige påse, at virksomheden opfylder betingelsen for at anvende denne undertagelse, herunder at:

- Der er udarbejdet en offentlig tilgængelig fremskridtsrapport for den pågældende regnskabsperiode samt
- Ledelsesberetningen indeholder korrekt oplysning om, hvor den pågældende rapport er offentlig tilgængelig

ATPs vurdering af 20 virksomheders redegørelse om samfundsansvar

Nedenstående vurdering er udarbejdet af Head of Responsible Investments Ole Buhl, ATP.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har bedt ATP foretage en vurdering af 20 udvalgte selskaber med henblik på at vurdere udviklingen i kvaliteten af selskabernes lovpligtige redegørelser for samfundsansvar.

ATP foretog i 2010 en lignende vurdering af disse 20 selskaber.

Investorer – én blandt flere interessenter

Indledningsvist er det vigtigt at fastslå, at selskaberne ved deres udarbejdelse af den lovpligtige redegørelse om samfundsansvar er i en situation, hvor de skal balancere flere hensyn og interessenter.

De følgende overvejelser retter sig udelukkende mod forhold, som professionelle investorer med interesse for selskabernes arbejde med samfundsansvar vil efterspørge i forbindelse med den lovpligtige redegørelse om samfundsansvar.

Investorer har forskelligt fokus ved vurderingen af selskabers arbejde med samfundsansvar. I det følgende tages der udgangspunkt i ATP's tilgang:

ATP mener, at fokus på samfundsansvar i forbindelse med investeringerne kan beskytte og forøge afkastet af ATP's investeringer. Investeringer i et selskab med en forretningsfokuseret tilgang til samfundsansvar udgør en mulighed for at øge værdien af ATP's investeringer. Selskabers manglende fokus på samfundsansvar – herunder særligt de grundlæggende principper og normer, der kan udledes af internationale konventioner mv. – udgør en risiko, der truer værdien af ATP's investeringer. ATP's investorspecifikke forventninger til selskabernes lovpligtige redegørelser om samfundsansvar afspejler disse hensyn.

Stor variation i selskabernes redegørelser

Der er fortsat betydelig variation i, hvordan selskaberne vælger at udarbejde redegørelsen om samfundsansvar.

Som det også blev nævnt sidste år, er denne variation set fra en investorsynsvinkel ikke i sig selv et problem.

Der er en klar tendens til, at flere lader den årlige fremskridtsrapportering til Global Compact udgøre den lovpligtige redegørelse om samfundsansvar.

Langt hovedparten af selskaberne er i modsætning til sidste år meget eksplicite om, hvor deres lovpligtige redegørelse om samfundsansvar er placeret.

LOVKRAV 1:

Virksomhedens politikker for samfundsansvar, herunder eventuelle standarder, retningslinjer eller principper for samfundsansvar, som virksomheden anvender.

I forhold til sidste års undersøgelse har et betydeligt større antal selskaber valgt at benytte den lovpligtige redegørelse til at præsentere et samlet overblik over selskabets politikker vedrørende samfundsansvar.

Den generelle tendens er, at selskaberne nu har fundet en god måde at leve op til lovens krav på en såvel overskuelig som gennemtænkt vis.

Derfor skiller de selskaber, der har et klart forbedringspotentiale på området, sig endnu mere tydeligt ud, end det var tilfældet i sidste års sammenligning.

LOVKRAV 2:

Hvordan virksomheden omsætter sine politikker for samfundsansvar til handling, herunder eventuelle systemer eller procedurer herfor.

Som det også blev betonet ved sidste års sammenligning, finder ATP beskrivelsen af den organisatoriske forankring af såvel politikkerne som de underliggende principper og producerer central ved vurderingen af selskabernes arbejde med samfundsansvar.

Flere selskaber end sidste år beskriver disse organisatoriske spørgsmål dækkende, men i et udvalg af selskaberne er der fortsat et betydeligt forbedringspotentiale.

En afledt effekt af at flere selskaber – helt i tråd med lovgivningen - henviser til fremskridtsrapporten til Global Compact som deres lovpligtige redegørelse for samfundsansvar er, at fokus i den lovpligtige redegørelse herved kun i mindre grad er på selskabets organisatoriske forhold i forbindelse med samfundsansvar.

LOVKRAV 3:

Virksomhedens vurdering af, hvad der er opnået som følge af virksomhedens arbejde med samfundsansvar i regnskabsåret samt virksomhedens eventuelle forventninger til arbejdet fremover. På dette punkt er der fortsat en betydelig spredning i kvaliteten af de lovpligtige redegørelser for samfundsansvar.

Der kan findes såvel eksempler på forbilledlige redegørelser der eksplicit redegør for årets resultater, som redegørelser, hvor selv en grundlæggende aktivitetsbeskrivelse er fraværende.

Ser man på selskaberne under ét er tendensen en moderat forbedring på dette lovkrav.

Konklusion

Samlet set vurderer ATP, at der er sket en forbedring i selskabernes lovpligtige rapportering af samfundsansvar i forhold til sidste år. Det er indtrykket, at flere selskaber grundigt har reflekteret over hvordan den lovpligtige redegørelse for samfundsansvar kan integreres i selskabernes øvrige kommunikation om samfundsansvar. Hos et fåtal af selskaberne er der dog fortsat et betydeligt potentiale for forbedringer.

Den lovpligtige rapportering kan endvidere have været en betydelig kilde til, at flere selskaber har valgt at tilslutte sig Global Compact, hvilket ATP finder positivt.

Samfundsansvar og Rapportering i Danmark

Effekten af 2. år med rapporteringskrav i årsregnskabsloven

Udgivet af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen 2011

PDF-versionen findes på www.samfundsansvar.dk

Rapporten er udarbejdet af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen på baggrund af en undersøgelse udført af Copenhagen Business School

For yderligere information kontakt venligst:

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen

Center for Samfundsansvar

+45 33 30 77 00

samfundsansvar@eogs.dk

Kopiering er tilladt mod korrekt kildeangivelse.

